

Blaas en darm problemen bij mensen met de ziekte van Parkinson

Heeft
Bekkenfysiotherapie
u iets te bieden ?

Dorien Bennink
Geregistreerd Bekkenfysiotherapeut Klinisch epidemioloog MSc
Department Urology/Pelvic Floor Center

1

Vandaag:

Inleiding

Het bekken en de bekkenbodem

Blaas en darmklachten bij mensen met de ziekte van Parkinson

Wat kun je eraan doen

Onderzoek blaasklachten LUMC

Vragen - kan ook dierct

2

25-01-2017

2

Geschiedenis

- 1992 eerste cursus Bekkenbodempromblematiek
- 2004 Register Bekkenfysiotherapie
- 2006 Master Opleiding Bekkenfysiotherapie

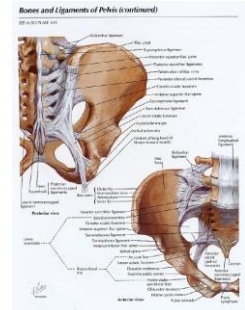
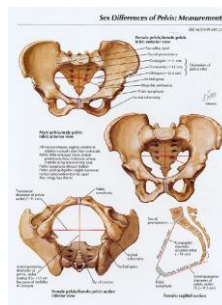
Bekkenfysiotherapie richt zich op preventie en curatieve zorg binnen het gehele buik-, bekken-, lage rug gebied bij vrouwen mannen kinderen en ouderen

3

3

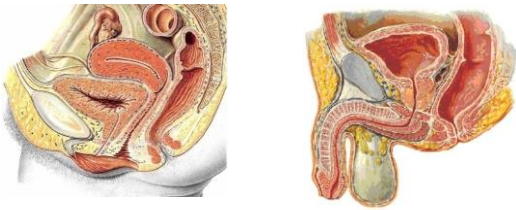
Anatomie Functie

4

4

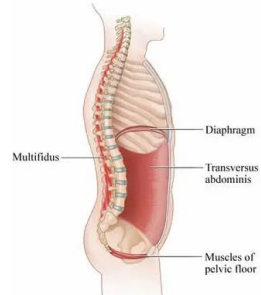
Bekken en bekkenbodem

5

5

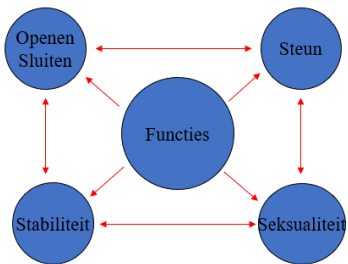
Relatie buikholte

6

6

Functie bekkenbodem spieren

7

7

Beweging

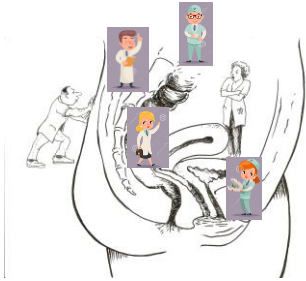

8

8

25-0-2017

Domeinen

9

9

Relatie tot ziekte van Parkinson

Blaasklachten 75 %

Aandrang klachten 58%

Nachtelijk plassen 50% 2 maal

Aandrang incontinentie 21-40%

10

10

Relatie tot ziekte van Parkinson

Obstipatie/ constipatie 50%

< 3 maal per week 50%

Moeizaam ontlasten

evacuatie/ persen 50-70%

11

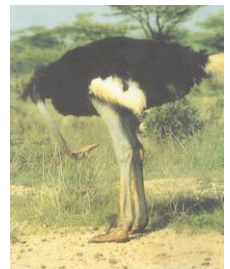
11

Bekkenbodemspier

- Enige bewuste spier die met organen samenwerkt

- Maakt geen beweging in een gewricht

- Bewuste spier zonder visuele controle

12

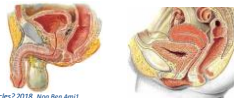
Wat kunt u ?

Wat doen de buik en bilspiers ?

Waar ?

anus , vaginaal , rondplaspis , perineum ?

What is the most effective verbal instruction for correctly contracting the pelvic floor muscles? 2018. Noa Ben-Ami

13

Bewustwording

Voel je een intekkende beweging?

Hoe groot is deze ?

Beweegt de spier terug bij ontspanning ?

Kun je de aanspanning vasthouden, hoelang ?

Kun je snelle kort contracties uitvoeren?

What is the most effective verbal instruction for correctly contracting the pelvic floor muscles? 2018. Noa Ben-Ami

14

Diagnostiek Bekkenfysiotherapie

Vragen : alle domeinen (blaas – darm – baarmoeder – lage rug/heup)

Bewegings onderzoek Fysiotherapie: lage rug heup buik

Spiers : buik / rug / been : kracht - lengte - stijfheid - coordinatie

Ademhaling

Bekkenbodemspiers : inwendig onderzoek – spiermeting

Mictie – defecatie – dagboek

15

15

Seksualiteit

Onafhankelijk leeftijd

Libido verlies

Bv: Vrouw pijn bij gemeenschap

Bv: Man erecties ↓

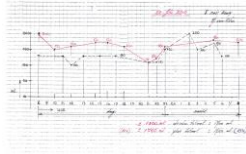
www.sickandsex.nl

16

16

Plas / ontlasting dagboek

Uur	Ureter	Volume	Consistentie	Andere opmerkingen
00:00				
01:00				
02:00				
03:00				
04:00				
05:00				
06:00				
07:00				
08:00				
09:00				
10:00				
11:00				
12:00				
13:00				
14:00				
15:00				
16:00				
17:00				
18:00				
19:00				
20:00				
21:00				
22:00				
23:00				
24:00				

Goed plassen goed ontlasten, hoe?

Normale mictie : frequentie ? Volume ?
 volume: 250-500ml per plas
 30 ml per kg lichaamsgewicht per 24 uur plassen
 (max 2,8 lit)

Normale defecatie : frequentie ? Consistentie ?
 3 maal per dag tot 1 maal in de 3 dagen
 zacht en gebonden

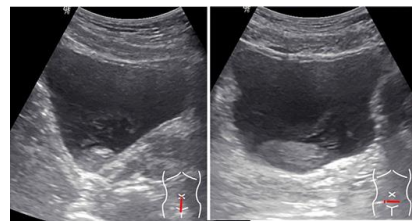

Abrams et al 2002 The standardization of Terminology of Lower Urinary Tract Function Rome II criteria

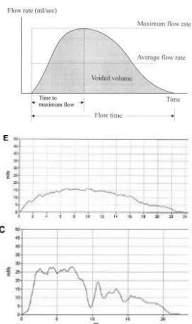
Toiletinstructie

Echo – blaas vulling – beweging bekkenbodem

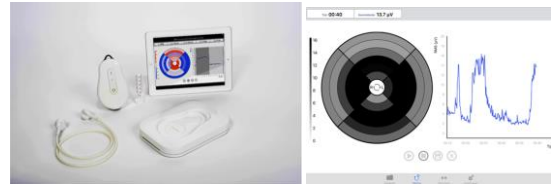
Flowmetrie

21

21

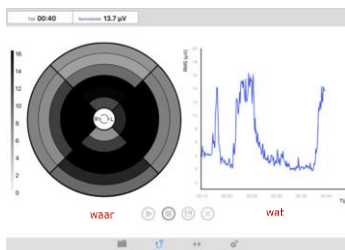
Spiermeting: Electromyography EMG

22

22

En wat ziet de patiënt?

23

23

Therapie

- Gedrag mictie defecatie , buikdruk Uitleg!
- Oefentherapie : bekkenbodembodem, Awareness !
"precies"
- Ademhaling – ontspanning
- Feedback :
  - manueel
  - echografie,
  - EMG (bio) feedback

24

24

Onderzoek blaasklachten bij mensen met PD: LUMC

Vaak plassen, in de nacht vaak plassen, urine verlies bij aandrang
Mannen en vrouwen

8 behandelingen bekkenfysiotherapie met elektrostimulatie
150 deelnemers in 3 groepen: 3 vormen elektrostimulatie (1 werkt niet)
Effect: minder aandrang, (in de nacht) minder vaak plassen geen urine verlies
sneller/beter met effectieve elektrostimulatie

25

25-01-2017

25

Dank voor uw aandacht !

Vind een geregistreerde bekkenfysiotherapeut
www.defysiotherapeut.com

www.nvfb.nl

App: bekkenbodemonline
www.sickandsex.nl
www.bekkenbodem4all.nl

Oefeningen – filmpjes
<https://www.youtube.com/watch?v=-mbcyZO-S0o&list=PL5EYuKA9x9sQH0Ni4dm7yrfZMFVxuff3H&index=2>

26